

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 7
[Total No. of Printed Pages : 7

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **262-EK (NS)**

Code No. : **262-EK (NS)**

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು — ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ
(ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯ)

**FACILITATING LEARNING — SOCIAL SCIENCE
(OPTIONAL)**

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ)
(Kannada & English Versions)

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)
(**New Syllabus**)

ದಿನಾಂಕ : 02. 07. 2015]

Date : 02. 07. 2015]

ಸಮಯ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.00 ರಿಂದ 5.00 ರವರೆಗೆ]

Time : 2.00 P.M. to 5.00 P.M.]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada Version)

ಭಾಗ - I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಕಡ್ಡಾಯ : $10 \times 1 = 10$

1. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನವು 'ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ

(A) ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ವಿಜ್ಞಾನಮಯವಾಗಿದೆ.

(B) ಇದು ಸಹ ವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಯಾಗಿದೆ

(C) ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂಬ ಪದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ

(D) ವಿಷಯವಸ್ತುವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ

2. ಭಾರತವು 'ಜಾತ್ಯಾತೀತ' ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ

(A) ದೇಶದ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳು ಧರ್ಮಮುಕ್ತವಾಗಿವೆ

(B) ನಮ್ಮದು ಜಾತಿರಹಿತ ರಾಷ್ಟ್ರ

(C) ದೇಶದ ಕಾನೂನುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ

(D) ಧರ್ಮದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾನೂನುಗಳು ರೂಪಿತವಾಗಿವೆ

D.Ed. - II (NS)

[Turn over

3. 5E ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಘಟ್ಟ
- (A) ವಿಷದೀಕರಿಸು (B) ವಿವರಿಸು
(C) ತೊಡಗಿಸಿಕೊ (D) ಅನ್ವೇಷಿಸು
4. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಮುಖ ಚಳುವಳಿಗಳ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕ್ರಮ
- (A) ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಖಿಲಾಫತ್, ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ
(B) ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ, ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಖಿಲಾಫತ್, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ
(C) ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, ಖಿಲಾಫತ್, ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ
(D) ಖಿಲಾಫತ್, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ, ದಂಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ
5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು 'ಸೌರವ್ಯೂಹ'ದ ಕ್ರಿಯಾ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಇದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಯಾವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
- (A) ಗ್ರಹಿಕೆ (B) ಸೃಷ್ಟಿಸುವಿಕೆ
(C) ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಿಕೆ (D) ಸ್ಮರಿಸುವಿಕೆ
6. ಪಠ್ಯ, ಶ್ರವ್ಯಾಂಕ, ಚಿತ್ರಗಳು, ವಿಡಿಯೋ ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಂಯೋಜನೆ
- (A) ಚಲನಚಿತ್ರ (B) ದೂರದರ್ಶನ
(C) ಅಂತರ್ಜಾಲ (D) ಮಲ್ಟಿಮಿಡಿಯಾ
7. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನ-ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಸ್ಥಳ
- (A) ಶಾಲೆ (B) ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೊಠಡಿ
(C) ಗ್ರಂಥಾಲಯ (D) ಪ್ರಾಚ್ಯವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ
8. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ತಮ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದಾಖಲೆ
- (A) ವೀಕ್ಷಣಾ ದಾಖಲೆಗಳು (B) ವರದಿಗಳು
(C) ಕೃತಿ ಸಂಪುಟಗಳು (D) ಚಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹ ಪುಸ್ತಕ
9. ಭಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕ್ರಮಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ,
- (A) ಸಾಧಾರಣ ಮಕ್ಕಳ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಉತ್ತರಿಸಲಾರರು
(B) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸುಲಭ
(C) ಎಲ್ಲರನ್ನು ತೇರ್ಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು
(D) ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ
10. ನಿರಂತರ, ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಿಂದಾಗುವ ಅತೀ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನ
- (A) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ವಿಕಾಸ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು
(B) ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವುದು
(C) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು
(D) ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ತೇರ್ಗಡೆ ಮಾಡುವುದು

ಭಾಗ - II

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ : $5 \times 2 = 10$

11. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ರಮಕ್ಕಿರುವ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
12. ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಭೂಗೋಳದ ನಡುವಿನ ಆಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
13. ಸಂವಿಧಾನ ಎಂದರೇನು ? ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
14. ಪೌರನೀತಿಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ. ಚರ್ಚಿಸಿ.
15. ಮನೋಚಲನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
16. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.
17. ಶಿವಾಜಿಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಕಾಲರೇಖೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ.
18. ನಿರಂತರ, ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಗ್ರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

ಭಾಗ - III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$

19. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂದರೇನು ? ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

20. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಖಂಡದ ಐದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವಿರಿ ?

ಅಥವಾ

19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಾದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.

21. ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಒಂದು ಉಪ ಘಟಕಕ್ಕೆ 5E ಮಾದರಿ ಬಳಸಿ 'ತೊಡಗಿಸುವಿಕೆ' ಮತ್ತು 'ಅನ್ವೇಷಿಸುವಿಕೆ' ಘಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಪಾಠಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಕ್ಷೆ (Sketch map) ತಯಾರಿಸಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿ.

22. ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಉಪ ಘಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸಂಘಟಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯ/ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ. ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಘಟಿಸುವಿರಿ ? ವಿವರಿಸಿ.

23. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಘಟಕ ಬೋಧಿಸಲು ನೀವು ಮಾಹಿತಿ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸುವಿರಿ ?

(A) ಅಂಟಾಕ್ಟಿವಿಟಿ

(B) ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ

ಅಥವಾ

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರಕವಾಚಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಐದು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

24. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಯಶಸ್ವಿ ಬೋಧನೆಗೆ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ನಾಲ್ಕು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಶಿಕ್ಷಕರು ಇತಿಹಾಸ ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಭೂಪಟವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.

25. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಐದು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಿರಿ ? ವಿವರಿಸಿ.

26. ಪ್ರಬಂಧ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ, ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮಹತ್ವವೇನು ? ನಿರಂತರ, ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ತಂತ್ರಗಳಿಗೂ ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

(English Version)**PART - I**

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the answer-book. All the questions are compulsory. 10 × 1 = 10

1. The subject which was earlier known as 'Social Studies' is now studied as 'Social Science'. The main reason for this is
 - (A) everything is full of science in modern days
 - (B) Social Science is also a branch of Science
 - (C) the term 'Science' attracts students
 - (D) the subject content is studied scientifically.
2. India is considered to be a secular nation because
 - (A) the laws of the land are free from any religion
 - (B) India is a casteless nation
 - (C) the laws of the land are different for different religions
 - (D) the laws are made within the framework of religion.
3. The phase of introducing new content and concepts under the 5 *E* model is
 - (A) Elaborate
 - (B) Engage
 - (C) Explain
 - (D) Explore.
4. The correct sequence of important movements of India's freedom struggle is
 - (A) Dandi March, Khilafat, Quit India, Non-Cooperation
 - (B) Quit India, Dandi March, Khilafat, Non-Cooperation
 - (C) Non-Cooperation, Khilafat, Dandi March, Quit India
 - (D) Khilafat, Non-Cooperation, Quit India, Dandi March.
5. A small group of students has made a working model of the solar system. To which process of the revised taxonomy is this related ?
 - (A) Understanding
 - (B) Creating
 - (C) Analysing
 - (D) Remembering.

6. The electronic integration of text, audio, pictures, video etc. is known as
(A) Films (B) Television
(C) Internet (D) Multimedia.
7. The place where all the materials needed for teaching and learning Social Science are collected and displayed is
(A) School (B) Resource room
(C) Library (D) Archaeological museum.
8. The document that provides a good basis for understanding the educational achievement of a student is
(A) Observation record (B) Reports
(C) Portfolio (D) Album.
9. Alternate approaches have to be used for evaluation of children with different abilities because
(A) such children cannot answer with the same speed as normal children
(B) evaluation becomes easier
(C) all the children have to be promoted to the next class
(D) it is necessary to respect individual differences.
10. The most important advantage of continuous and comprehensive evaluation is
(A) achieving all-round development of the students
(B) providing proper feedback
(C) correcting errors of students
(D) promoting students to next higher class.

PART – II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half a page*. 5 × 2 = 10

11. What are the various stages of approaches to study Social Science subject matter ?
12. Analyse the interrelationship between History and Geography.

13. What is Constitution ? Examine the need for constitution for a nation.
14. Civics is best suited to help students develop democratic values. Discuss.
15. Explain briefly only *two* categories of objectives under psychomotor domain.
16. Suggest any *four* situations that are suitable for applying critical pedagogy in Social Science class.
17. Prepare a timeline showing Shivaji's administration.
18. Continuous and comprehensive evaluation is complementary to the all-round development of students. Justify.

PART – III

There is an alternate question for each of the following. Answer either of them, each answer not exceeding *one* page. 8 × 5 = 40

19. Bring out the meaning of Social Science. Explain the scope of the subject.

OR

Explain the importance of learning Social Science in schools.

20. Explain any *five* special features of Australia. How would you introduce these to your students ?

OR

Write about the social changes that occurred during the Reform Movements of the 19th century in India. Clarify their relevance for the present society.

21. Prepare a lesson plan for 'Engage' and 'Explore' phases of 5 E model, on a sub-unit of your choice.

OR

Prepare / draw a sketch map of your institution. Indicate the directions and important spots clearly.

22. List out the concepts based on any sub-unit of your choice (Social Science). Explain any four activities you would organise to introduce these concepts.

OR

Suggest a suitable topic or issue for discussion in Social Science. Explain how you would organise the discussion.

23. How would you use ICT in teaching any *one* of the following units ?
Explain.

- (a) Antarctica
- (b) India's First War of Independence.

OR

How would you make use of supplementary reading materials in teaching Social Science ? Give *five* illustrations.

24. Community resources are helpful in successful teaching of Social Science. Justify this statement with *four* examples.

OR

It is imperative and unavoidable for a teacher to use maps while teaching History. Discuss with examples.

25. Explain any *five* techniques and relevant tools of evaluation in Social Science. Give suitable examples for each.

OR

What are the approaches you would adopt for evaluating differently abled students in an inclusive classroom ? Explain.

26. Discuss the differences between essay type questions and objective type questions.

OR

What is the significance of continuous and comprehensive evaluation in Social Science ? Examine the difference between CCE and summative evaluation.